

Undervisningsministeriet

Klargøring af data til indberetning om arbejdstidens anvendelse på det gymnasiale område

– Vejledning

DECEMBER 2014 – VERSION 1.0

Indhold

1.	Indledning	3
2.	Data til klargøring og indberetning.....	4
	Uddannelsesområder omfattet af dataindberetningen	5
	Data til opgørelse af Indikator 1	5
	Data til opgørelse af Indikator 2.....	8
	Oplysninger om skolespecifikke forhold	10
	Det overordnede billede og de mange detaljer	11
3.	Dataindberetning og indikatoropgørelse.....	13
	Indberetningstidspunkt.....	13
	Indberetning via hjemmeside.....	13
	Undervisningsministeriets opgørelse af indikatorerne.....	14
	Dataopbevaring og validitetstjek.....	14
	Kontaktoplysninger	14
4.	Guidelines til nem dataklargøring	15
	Mangfoldighed i ledelses- og styringspraksis	15
	Fire overordnede guidelines	15
	Fire specifikke guidelines.....	16
5.	Procesoverblik	18
6.	Dataoverblik	19

1. Indledning

For at kunne følge op på den politiske målsætning om at øge den andel af gymnasielærernes arbejdstid, der anvendes sammen med elever til direkte læringsformål, indsamler Undervisningsministeriet data til at opgøre to indikatorer for anvendelsen af lærernes arbejdstid på det gymnasiale område:

- Indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#)
- Indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#)

Samlet viser de to indikatorer den tid, som lærerne anvender sammen med eleverne til direkte læringsformål. Dermed bidrager indikatorerne - sammen med øvrige data om skolernes indsats - til det samlede billede af skolernes ressourceanvendelse, effekter og kvaliteten på skolerne. Indikatorerne udgør et supplement til eksisterende data og kvalitetsindikatorer, som allerede indgår i blandt andet årsrapporter og det dialogbaserede tilsyn.

Denne vejledning skal hjælpe skolerne til at klargøre data til indberetning. Alle skoler skal indberette data første gang i oktober 2015. Indberetningen sker via en indberetningsside, som vil være klar til brug fra primo september 2015. Skolen vil modtage en e-mail, når indberetningssiden åbner.

Vejledningens kapitel 2 til og med 4 indeholder følgende:

- Definition af de to indikatorer for lærernes tid sammen med elever med et direkte læringsformål.
- Beskrivelse af, hvilke data der skal klargøres til indberetning.
- Information om, hvornår og hvordan data skal indberettes til Undervisningsministeriet og efterfølgende opbevares til stikprøvebaseret validitetstjek af data.
- Guidelines til en hensigtsmæssig og nem klargøring af data til indberetning.

Vejledningens kapitel 5 og 6 indeholder to overblikfigurer, som dels skitserer processen for klargøring og indberetning af data, dels viser hvilke data, der skal klargøres og indberettes.

Hvis I har spørgsmål til vejledningens indhold og hvilke data, der skal klargøres og indberettes, kan I skrive til følgende e-mail:

- support-gym@uvm.dk

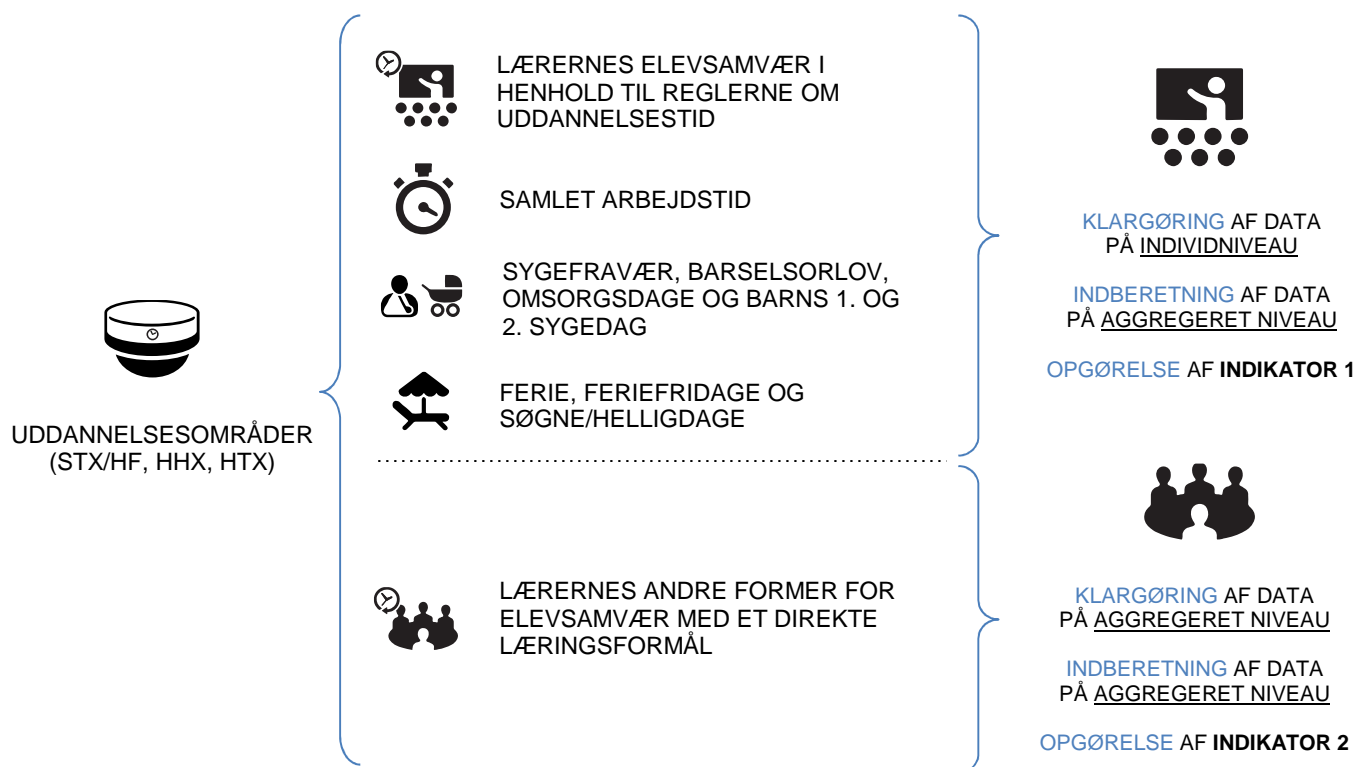
Hvis I har spørgsmål af teknisk karakter vedr. indberetning af data via indberetningssiden, kan I skrive til følgende e-mail:

- uddannelsesstatistik@stil.dk

2. Data til klargøring og indberetning

De to indikatorer om [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) og [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#) udgør en central del af lærernes tid sammen med elever – men ikke al den tid, som lærerne tilbringer sammen med elever.

Figuren neden for viser de data, som skolerne skal klargøre og indberette for, at Undervisningsministeriet kan opgøre de to indikatorer. Der skal ikke indberettes andre data.

Vær opmærksom på, at data til opgørelse af indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) skal klargøres på individniveau og indberettes på aggregere niveau. Det vil sige, at timer for de enkelte lærere skal summeres til et samlet tal. Data til opgørelse af indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#) kan både klargøres og indberettes på aggregere niveau.

UDDANNELSESOMRÅDER OMFATTET AF DATAINDBERETNINGEN

Alle skoler, der udbyder gymnasiale uddannelser, skal for hvert gymnasialt uddannelsesområde klargøre og indberette data for, at Undervisningsministeriet kan opgøre de to indikatorer for anvendelsen af lærernes arbejdstid. Data skal indberettes separat i følgende tre kategorier for uddannelsesområder:

- Stx og Hf (omfatter både Hf-e og Hf2)
- Hhx
- Htx

DATA TIL OPGØRELSE AF INDIKATOR 1

For at Undervisningsministeriet kan opgøre Indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) som andel af lærernes samlede arbejdstid - og samtidig sikre sammenlignelighed med tidligere undersøgelser - skal skolerne indberette følgende data om lærernes tid:¹

- Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid
- Samlet arbejdstid
- Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag
- Ferie, feriefridage og søgne/helligdage

Alle data til opgørelse af Indikator 1 skal klargøres på individniveau og indberettes på aggregeret niveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. Det vil sige, at data klargøres med afsæt i individdata om både fuldtidsansatte og deltidsansatte lærere samt timelærere.

Medarbejdere fra den formelle ledelsesgruppe skal ikke indgå i opgørelsen, uanset om de underviser eller ej. Andre medarbejdergrupper skal heller ikke indgå i opgørelsen.

Data skal opgøres på årsbasis (kalenderår eller skoleår afhængig af skolens planlægningsperiode).

På næste side uddybes det, hvordan ovenstående data skal klargøres og indberettes.

¹ Undervisningsministeriet har i sine tidligere kortlægninger af lærernes arbejdstid opgjort indikator 1 med afsæt i den samlede arbejdstid fratrukket *Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag*. Rigsrevisionen har i sine analyser endvidere fratrukket *Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* som afsæt for opgørelsen af indikator 1. Klargøring og indberetning af data skal sikre, at begge opgørelsesmetoder kan anvendes.

Data for [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#)

Der er tale om det elevsamvær, hvor der sker:

- Lærerstyret og evt. skemalagt undervisning af hold og elever, som gennemføres *i overensstemmelse med reglerne om uddannelsestid*, dvs. med tilstedeværelsespligt, herunder virtuel undervisning i henhold til regler herom.

Reglerne om uddannelsestid fremgår af bekendtgørelserne for de respektive uddannelser på det gymnasiale område.² Det samme gælder for reglerne om virtuel undervisning.³

Data klargøres som klokketimer på individniveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. Data opgøres på årsbasis og indberettes som klokketimer på aggregeret niveau.

Data for [Samlet arbejdstid](#)

Data om de enkelte læreres samlede arbejdstid klargøres som klokketimer på individniveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde, med udgangspunkt i lærerens årsnorm for den pågældende normperiode.⁴ I opgørelsen er alt inklusive, herunder også:

- Ferie, feriefri dage og søgne/helligdage
- Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag
- Øvrig tjenestefrihed med løn⁵
- Aldersreduktion⁶
- Merarbejde⁷

Data opgøres på årsbasis og indberettes som klokketimer på aggregeret niveau.

² Stx: BEK nr 776 af 26/06/2013 § 6; Hhx: BEK nr 777 af 26/06/2013 § 5; Htx: BEK nr 778 af 26/06/2013 § 5; Hf2: BEK nr 779 af 26/06/2013 § 4; Hf-e: BEK nr 780 af 26/06/2013.

³ Stx: BEK nr 776 af 26/06/2013 § 88; Hhx: BEK nr 777 af 26/06/2013: § 72; Htx: BEK nr 778 af 26/06/2013 § 68; Hf2: BEK nr 779 af 26/06/2013 § 48; Hf-e: BEK nr 780 af 26/06/2013 § 38.

⁴ For en uddybning af, hvordan årsnormen beregnes, henvises til Moderniseringsstyrelsens notat "[Beregning af normen og opgørelse af arbejdstid på stx, hf, htx og htx](#)" fra august 2013. Notatet kan downloades fra www.modst.dk. Bemærk dog, at for at skabe sammenlignelighed med tidligere undersøgelser skal søgne/helligdage i denne opgørelse indgå i Samlet arbejdstid. Eksempelvis vil årsnormen for skoleåret 2014/2015 være på 1931,4 timer pr. lærer.

⁵ Dette kan fx omfatte tjenestefrihed med løn til lægebesøg e.l.

⁶ Med aldersreduktion forstås den såkaldte 60-årsregel, der indebærer, at lærere, der pr. 31/7 2013 er fyldt 58 år, i deres arbejdsopgørelse tillægges 175 timer årligt, som læreren selv disponerer over. Timer knyttet til denne regel skal indgå i opgørelsen af *Samlet arbejdstid* (dvs. timerne skal *ikke* fratrækkes den samlede arbejdstid). Timer knyttet til den nye regel om, at lærere, der pr. 31. juli 2013 er fyldt 50 år, men ikke 58 år, har ret til nedsat arbejdstid med op til 175 timer årligt mod tilsvarende lønnedgang, når de fylder 60 år, skal ikke indgå i opgørelsen af *Samlet arbejdstid* (dvs. timerne skal fratrækkes den samlede arbejdstid).

⁷ Merarbejde forstås i denne sammenhæng som det antal timer, ledelsen vælger at godkende som merarbejde på baggrund af lærerens indberetning. Merarbejdstimerne skal alene angives som det faktiske antal timer i forholdet 1:1, hvilket vil sige uden honorering i forholdet 1:1,50. Det er kun de timer, der danner baggrund for udbetaling af merarbejde, der skal indgå. De merarbejdstimer, der overføres til afspadsring, skal ikke medtages.

Data for Sygefravær, barselsorlov omsorgsdage og barns 1 og 2. sygedag

Data om de enkelte læreres sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag klargøres som klokketimer på individniveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde.

Data opgøres på årsbasis og indberettes som klokketimer på aggregeret niveau.

Data for Ferie, feriefridage og søgne/helligdage

Data om de enkelte læreres ferie, feriefridage og søgne/helligdage klargøres som klokketimer på individniveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde.

Data opgøres på årsbasis og indberettes som klokketimer på aggregeret niveau.

EKSEMPEL PÅ KLARGJORTE DATA TIL INDBERETNING VEDR. INDIKATOR 1

Når I har et komplet datasæt, kan I indtaste data vedr. indikator 1 på indberetningssiden.⁸

Eksemplet nedenfor viser, hvordan klargjorte data på individniveau danner grundlag for indberetning på aggregeret niveau via indberetningssiden.

Eksempel på regneark med klargjorte data til indberetning vedr. indikator 1 for Stx⁹

	A	B	C	D	E	F	G
1	Uddannelsesområde	Medarbejder-ID	Indikator 1	Ferie og SH-dage	Sygdom/barsel	Samlet arbejdstid	
2	Stx	A1	520	288,6	0	2237,8	
3	Stx	A2	354	288,6	7,4	1931,4	
4	Stx	A3	300	288,6	0	1931,4	
5	Stx	A4	370	288,6	14,8	1931,4	
6	Stx	A5	370	288,6	0	1931,4	
7	Stx	A6	365	288,6	503,2	1931,4	
8	Stx	A7	370	288,6	503,2	1931,4	
9	Stx	A8	345	288,6	14,8	1931,4	
10	Stx	A9	305	288,6	22,2	1931,4	
11	Stx	B1	175	244,3	14,8	932,4	
12	Stx	B2	295	216,5	0	1398,6	
13	Stx	B3	295	216,5	0	1398,6	
14	Stx	B4	385	288,6	7,4	1981,4	
15							
16	Klokketimer ialt		4.449	3.563	1.088	23.400	
17							

Klargjorte data på individniveau

Aggregerede data til indberetning

I klargøringen af data vedr. indikator 1 bør I være opmærksomme på, om der er individuelle medarbejdere, der har en timefordeling, der giver anledning til særlig opmærksomhed. Eksempelvis meget få eller rigtig mange timer knyttet til indikator 1. Disse medarbejdere skal ikke fjernes fra data, inden I indberetter aggregerede data, men I kan med fordel undersøge baggrunden for eventuelle afvigelser og oplyse om opmærksomhedspunkterne under menupunktet "Skolespecifikke forhold" på indberetningssiden.

⁸ Indberetningssiden åbner primo september 2015.

⁹ Bemærk at "Samlet arbejdstid" udfyldes manuelt og ikke udgør summen af kolonne C, D og E.

DATA TIL OPGØRELSE AF INDIKATOR 2

For at opgøre lærernes samlede tid med eleverne med et direkte læringsformål, skal skolerne udover data til at opgøre indikator 1 også indberette data til at opgøre indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#).

Data skal indberettes som ét aggregeret tal pr. uddannelsesområde på årsbasis. Neden for beskrives det, hvordan data skal klargøres og indberettes.

Data for [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#)

Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål er de timer, hvor der sker:

- Lærerstyrede og evt. skemalagte aktiviteter, der har et direkte læringsformål, og som gennemføres *udover undervisning i henhold til reglerne om uddannelsestid*.

Indikator 2 opgøres på baggrund af data på uddannelsesområdeniveau for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. Det vil sige uddannelsesområdedata om både fuldtidsansatte og deltidsansatte lærere samt timelærere. Medarbejdere fra den formelle ledelsesgruppe skal ikke indgå i opgørelsen, uanset om de udfører aktiviteterne eller ej. Andre medarbejdergrupper skal heller ikke indgå i opgørelsen.

Skolerne har en stor mangfoldighed af aktiviteter, hvor lærerne har elevsamvær. Aktiviteterne kaldes ikke det samme på alle skoler, og det er ikke alle aktiviteter, der har et direkte læringsformål. Oversigten på næste side viser eksempler på aktiviteter, der defineres som [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#). Disse aktiviteter skal indgå i grundlaget for dataindberetningen vedr. indikator 2. Oversigten viser også eksempler på aktiviteter - både med og uden elevsamvær - som ikke har et direkte læringsformål. Disse aktiviteter skal IKKE indgå i grundlaget for dataindberetningen vedr. indikator 2. Aktiviteterne er taget med i oversigten for at give et så tydeligt billede som muligt af, hvilke aktiviteter der defineres som elevsamvær med et direkte læringsformål. Ingen af aktiviteterne i oversigten er en del af *uddannelsestiden* jf. bekendtgørelserne.

Da aktiviteterne i oversigten ikke er udtømmende, eller I måske kalder aktiviteterne på jeres skole noget andet, må I foretage en konkret vurdering af jeres aktiviteter med oversigten som rettesnor. Har I væsentlige aktiviteter, der indbefatter lærernes elevsamvær - både med og uden et direkte læringsformål - må I ligeledes foretage en konkret vurdering af, om aktiviteten skal indgå som tid med andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål - eventuelt med anvendelse af en faktorberegning.

Eksempel: Frivillig idræt kan i et vist omfang have et direkte læringsformål, og det kan variere fra skole til skole. På én skole vil frivillig idræt derfor kunne beregnes med en faktor 0,2 som andelen af timer, der skal medregnes i [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#). På en anden skole kan det være en faktor 0,1. Faktorberegningen vil være afhængig af praksis hos jer.

I oversigten neden for er der markeret en række eksempler på aktiviteter, hvor Undervisningsministeriet ved, at der eventuelt kan blive anvendt en faktorberegning. Vi forventer, at det - i forhold til opgørelsen af indikatorerne - vil være meget få timer i det samlede billede af lærernes arbejdstidsanvendelse.

Det skal understreges, at Undervisningsministeriet ikke skal have indberettet detaljerede data om enkeltaktiviteter. Til indikator 2 skal der indberettes ét aggregeret tal pr. uddannelsesområde på årsbasis. Tabeloversigten er ikke tænkt som et planlægningsværktøj, og det er op til den enkelte skole at tilrettelægge en praksis, der bedst muligt understøtter dataindberetningen.

Eksempler på aktiviteter med og uden et direkte læringsformål

Aktivitet ¹⁰	Andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål (Skal indgå i dataindberetningen vedr. indikator 2)	Aktiviteter med og uden elevsamvær uden direkte læringsformål (Skal <u>ikke</u> indgå i dataindberetningen vedr. indikator 2)
Omlagt skriftlighed, dvs. elev/kursistid med lærertilstedeværelse herunder i det enkelte fag og i flerfaglige forløb samt vejledning ved større skriftlige opgaver	X	
Pulje af elevtid til elever med særlige behov, talenter eller behov for styrket evaluering	X	
Lektiecafé	X	
Hjælpe lærerfunktion ved tolærerordning	X	
Frivillig undervisning	X	
Studiekredse	X	
Interne prøver (mundtligt) (som ikke indgår i uddannelses-tiden)	X	
Ekskursioner (som ikke indgår i uddannelses-tiden)	X	
Virksomhedsbesøg (som ikke indgår i uddannelses-tiden)	X	
Faglig vejledning (som ikke indgår i uddannelses-tiden)	X	
(Innovations)camps	X	
Master Classes	X	
Talenttilbud	X	
Tilbud til elever med særlige behov	X	
Faglige fællesarrangementer/temadage (som ikke indgår i uddannelses-tiden)	X	
Workshops	X	
Pædagogikumkandidaters deltagelse i undervisning, hvor pædagogikumkandidaten ikke er ansvarlig for undervisningen	X	
Deltagelse i konkurrencer (evt. faktorberegning)	(X)	X
Kulturskabende aktiviteter (evt. faktorberegning)	(X)	X
Introarrangementer (evt. faktorberegning)	(X)	X
Frivillig idræt (evt. faktorberegning)	(X)	X
Formelle samarbejder med skoler og virksomheder (evt. faktorberegning)	(X)	X
Åbent hus og forældrearrangementer med elevinvolvering (evt. faktorberegning)	(X)	X
Gennemførelsesvejledning		X
Eksamensarbejde		X

¹⁰ Aktiviteter markeret med både "X" og "(X)" er eksempler på aktiviteter, hvor det kan være relevant at anvende en faktorberegning. "X" markerer, hvor Undervisningsministeriet vurderer, at aktiviteten primært hører til.

Aktivitet	Andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål (Skal indgå i dataindberetningen vedr. indikator 2)	Aktiviteter med og uden elevsamvær uden direkte læringsformål (Skal IKKE indgå i dataindberetningen vedr. indikator 2)
Interne prøver (skriftlige)		X
Studievejledning		X
Elevråd		X
Kontaktlæreraktiviteter		X
Brobygning		X
Forberedelse af elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid og elevsamvær med et direkte læringsformål		X
Rettearbejde (skriftligt)		X
Pædagogisk administrative opgaver		X
Organisatorisk administrative opgaver		X
Medarbejder- og kompetenceudvikling		X
Udviklings- og projektarbejde		X
Pauser		X

OPLYSNINGER OM SKOLESPECIFIKKE FORHOLD

I forbindelse med indberetningen vil der være mulighed for at beskrive særlige skolespecifikke forhold fx vedrørende klargøring af data eller særlige institutionspecifikke forhold, der påvirker lærernes arbejdstidsanvendelse med henblik på at understøtte valideringen af data.

Eksempelvis tekst om:

- At klargøringen bygger på forskellige datakilder (studieadministrativt system, regneark, lønsystemer mv.)
- At administrative opgaver i vid udstrækning løses af lærere eller af teknisk administrativ personale
- At skolen har en særlig profil med tilbud eller indsatser rettet mod elevgrupper med særlige udfordringer, at skolen har en kostafdeling, megen flex- og fjernundervisning eller lignende
- At skolen har en væsentlig andel af lærere på aldersreduktion

Det bemærkes, at eventuelle skolespecifikke forhold ikke vil indgå i selve opgørelsen af de to indikatorer, idet beregningen af indikatorerne sker på basis af de indberettede tal. Undervisningsministeriet vil anvende skolernes kommentarer i forbindelse med forståelsen af data, forklaring af forskelle mellem institutionerne og fremadrettet, når indsamlingsmetoden skal evalueres.

DET OVERORDNEDE BILLEDE OG DE MANGE DETALJER

Samlet viser de to indikatorer et overordnet billede af den tid, som lærerne anvender sammen med eleverne til direkte læringsformål. Skolernes praksis og lærernes hverdag er en dynamisk størrelse med mange detaljer, og det kan være en udfordring, at få de mange detaljer passet ind i det overordnede billede. Klargøring og indberetning af data skal være retvisende, men der er rum til, at skolerne kan foretage konkrete vurderinger baseret på sund fornuft, når der opstår tvivl.

Det er ikke muligt at adressere alle detaljer i denne vejledning, men vi har erfaret, at følgende forhold er vigtige at præcisere:

- *Om uddannelsesområderne:* Læringsaktiviteter, der omfatter gymnasiale suppleringskurser (Gsk), International Baccaluate (IB) og Studenterkurser (Stk), skal ikke klargøres og indberettes særskilt. Disse aktiviteter indregnes i de nedenstående tre kategorier for uddannelsesområder:
 - Stx og Hf (omfatter både Hf-e og Hf2)
 - Hhx
 - Htx

Læringsaktiviteter der omfatter Eux skal ikke indregnes i opgørelsen. Det betyder, at andelen af undervisningen på Eux skal trækkes ud af de øvrige data som indberettes.

Eksempel: Hvis en lærer underviser 80 % af sin tid på Stx og underviser 20 % af sin tid på Gsk eller IB, indgår al lærerens tid i kategorien *Stx og Hf*.

Hvis en lærer underviser på flere uddannelsesområder, er det forholdet mellem [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) på disse uddannelsesområder, som afgør hvor mange klokketimer, der skal indgå i indberetningen for det enkelte uddannelsesområde.

Eksempel: Hvis en lærer på en erhvervsskole bruger 30 % af sit elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid på Hhx og 70 % på Htx, så skal 30 % af den *Samlede arbejdstid, Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag og Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* indgå i indberetningen sammen med Hhx-timerne og 70 % sammen med Htx-timerne.

Eksempel: Hvis en lærer bruger 70 % af sit elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid på Htx og 30 % af sit elevsamvær på Eux så skal 30 % af den *Samlede arbejdstid, Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag og Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* fratrækkes.

- *Om tolærerordninger:* Den primært ansvarlige lærers timer skal indgå i data til opgørelse af indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#). Hjælpelærerens timer skal indgå i data til opgørelse af indikator 2 [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#).
- *Om flex- og fjernundervisning:* Timer til den evt. virtuelle del af flex- og fjernundervisning kan indgå i data til opgørelsen af indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til](#)

reglerne om uddannelsestid eller i data til opgørelse af indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#). Vi har erfaret, at omfanget af den virtuelle del varierer fra skole til skole, og at en væsentlig del af flex- og fjernundervisning indbefatter evaluering af skriftlige opgaver (rettearbejde). Den del af en virtuel undervisning, som er uddannelsestid for elever og kursister, tælles med i indikator 1. Den del, som er omlagt rettetid, tælles med i indikator 2.

Alle andre timer skal kun indgå i data vedr. *Samlet arbejdstid*. Det bør oplyses under "Skolespecifikke forhold" på indberetningssiden, om fleks- og fjernundervisning udgør en væsentlig del af skolens aktiviteter.

- *Om pædagogikum:* Timer til pædagogikumkandidaters deltagelse i undervisning, hvor pædagogikumkandidaten er ansvarlig for undervisningen, skal indgå i data til opgørelsen af indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#). Timer til pædagogikumkandidaters deltagelse i undervisning, hvor pædagogikumkandidaten ikke er ansvarlig for undervisningen, skal indgå i data til opgørelse af indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#). Alle andre timer skal kun indgå i data vedr. *Samlet arbejdstid*.

Hvis pædagogikumvejlederen er ansvarlig for undervisningen, skal timerne indgå i data til opgørelsen af indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#). Hvis pædagogikumvejlederen ikke er ansvarlig for undervisningen, skal timerne indgå i data til opgørelse af indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#)

3. Dataindberetning og indikatoropgørelse

INDBERETNINGSTIDSPUNKT

I skal indberette data i oktober måned for den senest afsluttede planlægningsperiode. Første indberetning vil være i oktober 2015.

Indberetning og planlægningsperioder

- Skoler, der planlægger og følger op på lærernes arbejdstid i skoleår, indberetter data i oktober måned i det år, skoleåret slutter. Første gang vil være oktober 2015 for skoleåret 2014/2015.
- Skoler, der planlægger og følger op på lærernes arbejdstid i kalenderår, skal ligeledes indberette data i oktober måned for det foregående kalenderår. I oktober 2015 skal der indberettes data for kalenderåret 2014.
- Skoler, der planlægger og følger op på lærernes arbejdstid med en anden planlægningsperiode, indberetter i oktober måned for den senest afsluttede planlægningsperiode. For skoler, der fx planlægger fra maj til maj, skal der i oktober 2015 indberettes data for perioden maj 2014 - maj 2015.

På indberetningssiden skal den anvendte planlægningsperiode angives.

INDBERETNING VIA HJEMMESIDE

I forbindelse med indberetningen etablerer Undervisningsministeriet en indberetningsside. Skolerne vil modtage en teknisk vejledning til indberetning og oplysninger om brugerlogin. Indberetningssiden vil være klar primo september 2015, hvor brugerlogin og teknisk vejledning til indberetningssiden også udsendes.

På indberetningssiden vil I møde en enkel brugerflade, hvor I kan indtaste aggregerede data - samlet antal klokketimer – knyttet til de tre kategorier for uddannelsesområder vedr.:

- Indikator 1: [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#)
- Samlet arbejdstid
- Ferie, feriefridage og søgne/helligdage
- Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag
- Indikator 2: [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#)
- Planlægningsperiode – den periode opgørelsen er dækkende for

Endvidere kan I beskrive særlige *Skolespecifikke forhold* fx vedrørende klargøring af data eller forhold, der påvirker lærernes tidsanvendelse.

UNDERVISNINGSMINISTERIETS OPGØRELSE AF INDIKATORERNE

På baggrund af skolernes indberetninger opgør Undervisningsministeriet de to indikatorer som:

- Klokkeandelen i pct. af den samlede arbejdstid, hvor *Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag* samt *Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* er fratrukket.

Undervisningsministeriet har i sine tidligere kortlægninger af lærernes arbejdstid opgjort indikator 1 med afsæt i den samlede arbejdstid fratrukket *Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag*. Rigsrevisionen har i sine analyser endvidere fratrukket *Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* som afsæt for opgørelsen af indikator 1. Indberetning af data skal sikre, at begge opgørelsesmetoder kan anvendes.

Udover den særskilte opgørelse af de to indikatorer vil Undervisningsministeriet lægge de to indikatorer sammen med henblik på at tilvejebringe en samlet indikator for lærernes elevsamvær med et *direkte læringsformål*.

De to indikatorer og den samlede indikator for lærernes samvær med eleverne med et direkte læringsformål stilles til rådighed for skolerne via datavarehuset, når data er valideret af Undervisningsministeriet.

DATAOPBEVARING OG VALIDITETSTJEK

For at muliggøre, at Undervisningsministeriet kan gennemføre validitetstjek som del af de kvalitetssikringsprocedurer, der knytter sig til opgørelse af indikatorer på baggrund af indberettede data, er det nødvendigt, at I opbevarer klargjorte data i minimum tre år fra indberetningstidspunktet. Det vil sige data klargjort på individniveau vedr. indikator 1 og data klargjort på aggregeret niveau vedr. indikator 2. Undervisningsministeriet vil som et led i kvalitetssikringsproceduren kontakte udvalgte skoler med henblik på at få adgang til de bagvedliggende klargjorte data.

KONTAKTOPPLYSNINGER

Hvis I har spørgsmål til vejledningens indhold og hvilke data, der skal klargøres og indberettes, kan I skrive til følgende e-mail:

- support-gym@uvm.dk

Hvis I har spørgsmål af teknisk karakter vedr. indberetning af data via indberetningssiden, kan I skrive til følgende e-mail:

- uddannelsesstatistik@stil.dk

4. Guidelines til nem dataklargøring

MANGFOLDIGHED I LEDELSES- OG STYRINGSPRAKSIS

Der er stor mangfoldighed i jeres ledelses- og styringspraksis vedr. anvendelsen af lærernes arbejdstid. I planlægger og følger op på forskellige måder, og I anvender forskellige systemer til skemalægning, studieadministration, lønstyring, tidsregistrering mv., og mange af jer anvender diverse regneark i jeres praksis. Derfor kan denne vejledning ikke angive en bestemt metode, som alle kan følge.

Vi har erfaret, at data til at opgøre indikator 1 om [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) typisk findes i de studieadministrative systemer. Det vil sige budgetterede klokketimer på individniveau, som er blevet justeret i løbet af et skoleår eller et kalenderår alt efter, om elevsamværet i henhold til reglerne om uddannelsestid er gennemført.

Vi har også erfaret, at data til opgørelse af indikator 2 om [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#) kun delvist eller slet ikke findes i de studieadministrative systemer. Data vil typisk ligge i regneark med oversigter over planlagte opgaver i planlægningsperioden - enten med data om tidsanvendelse på individniveau eller samlet for et uddannelsesområde. Det er ikke alle steder, hvor der følges op på disse data. Der er også skoler, hvor der i udgangspunktet ikke findes data til opgørelse af indikator 2.

Data om *Samlet arbejdstid* og *Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag* samt *Ferie, feriefridage og søgne/helligdage* findes typisk i jeres lønsystemer eller andre administrative systemer.

FIRE OVERORDNEDE GUIDELINES

Helt overordnet er der fire guidelines, som kan gøre klargøring af data til indberetning hensigtsmæssig og nem på skolerne.

1. *Mangelfulde data*: Hvis data ikke findes, skal der foretages en konkret vurdering - eller et kvalificeret skøn, der sikrer, at data kan klargøres og indberettes. Der bør oplyses om dette på indberetningssidens menupunkt om "Skolespecifikke forhold".
2. *Løbende justering af budgettal*: Der bør altid ske en opfølgning på timebudgettal - i studieadministrative systemer, andre administrative systemer eller regneark - som udgør grundlaget for dataindberetningen. En konkret vurdering - og evt. justering - af timebudgettallene sikrer, at de indberettede data i videst muligt omfang afspejler lærernes realiserede arbejdstid. Det er jeres ledelses- og styringspraksis, der afgør, om opfølgning eksempelvis sker månedsvist, kvartalsvist, halvårligt eller årligt i forbindelse med dataindberetningen.

3. *Systemer og regneark:* Anvendelse af studieadministrative systemer eller andre administrative systemer, der skaber et samlet overblik vedr. anvendelsen af lærernes arbejdstid med data for de to indikatorer, kan give god ledelses- og styringsinformation.

Anvendelse af regneark kan også give god ledelses- og styringsinformation, når de er særligt designede til den enkelte skole. Men der er ofte udfordringer med at skabe et samlet overblik og med at sikre løbende opfølgning.

Det er jer, der afgør hvilke systemer eller regneark, der skaber et samlet overblik og sikrer løbende opfølgning samt bedst muligt understøtter klargøring og indberetning af data vedr. anvendelsen af lærernes arbejdstid.

4. *Klargøring til indberetning umiddelbart efter afsluttet planlægningsperiode:* Det er jer, der afgør, hvornår I klargør data til indberetning, så længe der indberettes rettidigt. For at sikre, at viden om den afsluttede planlægningsperiode anvendes aktivt, kan I med fordel klargøre data til indberetning så tæt på afslutningstidspunktet for planlægningsperioden som muligt.

FIRE SPECIFIKKE GUIDELINES

Hvis I anvender regneark, kan I med fordel:

- Vælg at gruppere aktiviteterne, så de matcher indikator 1 og 2 samt *Øvrige aktiviteter med og uden elevsamvær*. Det vil være en lille tilpasning, som gør det nemt at følge op og klargøre data til indberetning.
- I kalder ofte aktiviteter forskellige ting, fordi det giver mening på den enkelte skole. Med afsæt i definitionerne af indikator 1 og 2 samt oversigten i kapitel 2, der viser aktiviteter, som definerer lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål, kan I gruppere aktiviteterne.

Hvis I anvender det studieadministrative system LUDUS, kan I med fordel:

- Opgøre skemalagte undervisningsaktiviteter med rapporten *LUDUS Web - Optælling af løn-normopfyldelse og vikarlektioner [S].rpt*, der kan eksporteres til regneark og efterbehandles med skøn over fordelingen mellem indikator 1 og indikator 2. Skøn over summen af eventuelle øvrige relevante aktiviteter angives direkte i regnearket.
- Med den version af LUDUS Web, som udsendes i marts 2015, vil det være muligt at markere aktiviteter i skemaet med indikatortilhørsforhold og lave udtræk fordelt på indikatorer.

Hvis I anvender det studieadministrative system Lectio, kan I med fordel:

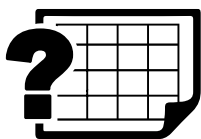
- Oprette hold og lektioner samt koble lektioner til de enkelte lærere, som I typisk plejer at gøre. Lektioner konverteres i systemet til klokketimer på individniveau og udtrykker [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#). Overblikket får I med visningen "Samlet årsopgørelse" for alle lærere.
- Oprette alle aktiviteter - udover lektioner - som "Anden aktivitet" – eller alternativt kun aktiviteter, der vedrører indikator 2 [Lærernes andet elevsamvær med et direkte læringsformål](#).
- Hvis alle aktiviteter oprettes som "Anden aktivitet", kan der supplerende oprettes en kontodimension, som tilknyttes aktiviteterne og kun vedrører indikator 2 [Lærernes andet elevsamvær med et direkte læringsformål](#). Overblikket får I ved at sortere efter konti i Lectios aktivitetsrapporter.

Hvis I anvender det studieadministrative system EASY-A (EASY-C), kan I med fordel:

- Oprette hold, skolefag og lektioner samt skemalægge disse med de enkelte lærere, som I typisk plejer at gøre. Lektioner konverteres i systemet til klokketimer på individniveau og udtrykker [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#). Via skemalægningssystemet og integrationen til EASY-A (EASY-C) vil timerne komme til at indgå i "U-kategorien" og eksempelvis vises i csv-filen B996 - Timeforbrug, månedsvist.
- Oprette alle aktiviteter - udover lektioner - som særlige skolefag på holdene – eller alternativt kun aktiviteter, der vedrører indikator 2 [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#). Skolefagene skemalægges med timer til de enkelte lærere eller alternativt til en dummylærer. Via skemalægningssystemet og integrationen til EASY-A (EASY-C) vil også disse timer komme til at indgå i "U-kategorien" og eksempelvis vises i csv-filen B996 Timeforbrug, månedsvist.
- Det kræver med ovenstående model, at man får genereret timeposter (batchjob B069). Ellers kan lektionerne/klokketimerne ikke udskrives.
- Eksportere data - fra csv-fil B996 Timeforbrug, månedsvist - for alle lærere til et regneark og efterfølgende sortere skolefagene og dermed få overblik over skolefag koblet til [Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid](#) og skolefag koblet til [Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål](#).

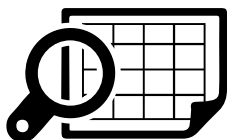
5. Procesoverblik

Klargøring af data til indberetning om anvendelse af lærernes arbejdstid, der anvendes sammen med elever til direkte læringsformål.

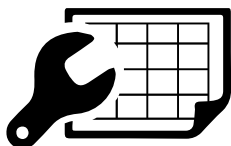
1. FÅ DATAOVERBLIK:

- Brug oversigten "Dataoverblik" (se kapitel 6) og afklar hvilke data, der skal klargøres til indberetning?

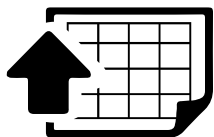
2. IDENTIFICÉR DATAKILDER:

- Afklar hvilke datakilder, der skal bruges - studieadministrative systemer, lønsystemer, andre administrative systemer eller regneark?

3. GØR DATA KLAR:

- Klargør data vedr. **indikator 1**: Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid i et regneark .
- Klargør data vedr. **indikator 2**: Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål i et regneark.
- Beskriv kort evt. særlige skolespecifikke forhold - fx vedrørende klargøring af data - eller særlige institutionsspecifikke forhold, der påvirker lærernes arbejdstidsanvendelse.

4. INDBERET DATA:

- Indtast de samlede klokketimetal vedr. **indikator 1**: Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsestid via menupunkterne på indberetningsiden. Der skal indtastes fire samlede klokketimetal for hvert uddannelsesområde: **1.** Indikator 1, **2.** Samlet arbejdstid, **3.** Ferie, feriefridage og søgne/helligdage og **4.** Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag.
- Indtast det samlede klokketimetal vedr. **indikator 2**: Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål via menupunkt på indberetningside. Der skal kun indtastes ét tal for hvert uddannelsesområde.
- Angiv den anvendte planlægningsperiode via menupunkt på indberetningssiden

6. Dataoverblik

Data som skolen skal klargøre og indberette

Data	Definition
Uddannelsesområde	<p>Alle skoler, der udbyder gymnasiale uddannelser, skal for hvert gymnasialt uddannelsesområde klargøre og indberette data i følgende kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Stx/Hf (omfatter både Hf-e og Hf2)▪ Hhx▪ Htx <p>GSK, IB og Stk indregnes i de tre kategorier for uddannelsesområder. EUX skal ikke indregnes i de tre kategorier.</p>
Lærernes elevsamvær i henhold til reglerne om uddannelsesetid	<ul style="list-style-type: none">▪ Samlet antal klokketimer på <u>uddannelsesområdeniveau</u> for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. <p>Data klargøres på individniveau og indberettes på aggregeret niveau.</p>
Lærernes andre former for elevsamvær med et direkte læringsformål	<ul style="list-style-type: none">▪ Samlet antal klokketimer på <u>uddannelsesområdeniveau</u> for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. <p>Data kan klargøres og indberettes på aggregeret niveau.</p>
Samlet arbejdstid	<ul style="list-style-type: none">▪ Samlet antal klokketimer på <u>uddannelsesområdeniveau</u> for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde, med udgangspunkt i lærerens årsnorm for den pågældende normperiode. I opgørelsen er <u>alt inklusive</u> – herunder:<ul style="list-style-type: none">○ Ferie, feriefridage og søgne/helligdage○ Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag○ Øvrig tjenestefrihed med løn○ Aldersreduktion○ Merarbejde <p>Data klargøres på individniveau og indberettes på aggregeret niveau.</p>

Data	Definition
Sygefravær, barselsorlov, omsorgsdage og barns 1. og 2. sygedag	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klokketimer på <u>individniveau</u> for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. <p>Data klargøres på individniveau og indberettes på aggregeret niveau.</p>
Ferie, feriefridage og søgne/helligdage	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klokketimer på <u>individniveau</u> for alle lærere, der underviser på et uddannelsesområde. <p>Data klargøres på individniveau og indberettes på aggregeret niveau.</p>
Skolespecifikke forhold	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oplysninger om særlige forhold fx vedrørende klargøring af data eller særlige skolespecifikke forhold, der påvirker lærernes arbejdstidsanvendelse.

